

fundat radicaliter in amore, sciendum q̄ duplex est amor, videlicet benevolentia & concupiscentia. Id amamus amore benevolentia, cui volumus aliquod bonum vel aliquam perfectionem. Ipsum vero bonum, quod nolumus nobis ipsi aut amicis, amamus amore concupiscentia, hoc premisso propositum sic. Immediatum obiectum amoris concupiscentia non est res subiecto distincta a concupiscentia; sed fructu cum sit delectatio de Deo habita, est quidam amor concupiscentia: ergo immediatum obiectum fruitionis vel delectationis non est Deus, cum ipse sit res a nobis subiecto distincta; sed est aliquis actus, quo Deus a nobis attingit, vel habetur. Maior probatur inductione. Nam diligo vinum dilectione concupiscentia. Nunquid immediatum obiectum huius dilectionis est unumq; certe non, sed vini gustans. Non enim diligo unum immediate, sed vini gustare, & idem est in omnibus alijs. Ratione probatur. Id amatorem amore concupiscentia, quod est bonum, aut perfectio, quam nobis volumus, vel amicis; sed res subiecto distincta, nunquam est bonum nostrum nisi ratione actus, quo nobis coniungitur, sicut panis non est bonum nostrum, nisi quia ex reficiuntur, & ipsa non coniunctio est bonum nostrum immediate: ergo res subiecto, distincta a concupiscentia, non est immediatum obiectum amoris concupiscentia. Minor quoque probatur: quia fructu vel delectatio, aut concupiscentia amor est, aut beneficentia. Non potest dici q̄ sit amor beneficentia, quo volumus aliquod bonum Deo; quoniam delectatio de Deo habita, correspondet desiderio de ipso habendo, sed per tale desiderium non desideramus aliquid Deo, sed nobis, videlicet videre ipsum, ergo delectatio de Deo habita, non est amor benevolentia ad Deum, sed amor concupiscentia revertitur ad nos.

Dionysius
Carth. co-
dum Deus
est imme-
diari fru-
tionsib-
leum.

Hac autem Durandi opinio videtur irrationabilis & absurdia. Primo, quoniam Deus in communione & approbat modo loquendi afferit esse obiectum immediatum, proprium & formale theologiarum virtutum & actuum earundem. Secundo, quoniam amor, quo Deum diligimus, tanto est purior, perfectior, atque diuinus, quo minus ad se reciprocus & reflexus, & quo minus amori concupiscentia ad se retorco admixtus, prout viri contemplati docimur & defuper illustrati, Bernardus Vercellensis, Hugo, Casianus, Climachus, Iohannes Ruybros & alij multi cocor dicer docent. Amor autem beatorum qui diligunt Deum, purissimum est, deiformis, nihil habens de concupiscentia, reflexione, & priuato amore directe admixtum. Tertio, quia beati sunt ad Deum pure, perfecti, totaliter; conuersi, atque in ipsum purissimo intuitu & affectus transformati. Idcirco fetatos, & omne commodum suum, omnem actum & vniuersam beatitudinem suam sincerissime, ac in regerimur referimus finaliter, in auertibili terrena; in Deum & ad eum honorificentiam. Idcirco eorum actui & amori, fruitioni & contemplacioni in milie de concupiscentia commido fui ad se retorco misericordia. & de hoc pulchri, & profundè fancus scribit Bernardus in libro de amando Deum, & super Cantica. Similiter Vercellensis, atq; Richardus de sancto Victore, libro de laudibus charitatis, dicentes q̄ sicut Deus omnipotens, & sublimis omnia amat propter seipsum, sic sancti & perfecti, præficiunt beatitatem, seipso & omnia sua diligunt pure & impermixte in Deo & propter Deum. Et quis optent, seu ament beneficia Dei, ac dona, & præmia eius, hoc tamen non venient ex priuato amore, immo nec principaliter, aut direc-

ex naturali sui dilectione, sed ex charitate purissima: qua totis præcordijs diligunt Deum pure in se & propter se, non vt eo fruantur: immo quia diligunt ei, cupiunt ei vñiri, eoq; frui & glorificari ab eo & totum hoc ad ipsum Deum finaliter referunt, quem admodum omne creatum ad incrementum bonum est purè ac integrè referendum, & quia non possunt Deum plene, totq; possit honorare, habere, amplecti & aternaliter possidere. nisi eū clara confitatio, ac eo fruantur, ac glorificantur ab ipso, ideo optant seu amant eum per speciem intuiri, ipsoq; beatificem frini, ita q̄ hanc ipsam fruitionem, & visionem referunt profutus pure in Deum, sicq; sint ei omnino subiecti. Non ergo finaliter amant Deum, nisi cupiunt eum uidere, hoc enim efficit creatum bonum re ferre ad bonum creatum & ad communum suum, & vi Deo. Sed diligunt Deum, quia volunt ei quod ipse est & quicquid etat ad gloriam & honorē ipsius. Amare enim (secundum Philosophum) est aliquid bonum velle. Si quoque finaliter defendar Deum, non quasi aliquid perfectionis sit ei addendum, sed vt ab ipsis modo iam tacto glorificaadum lyncerifimè proper spectare.

¶ Insuper, quo ait Durandus, Id quod amatorem amore concupiscentia, non differre subiecto a concupiscentie videtur erroneum. Amore enim concupiscentia amamus equum, vestem, argumentum, quae extra nos sunt. Vnde quoque talium sape appetimus alijs. Nec vnum amamus propter ipsum gustum, immo interdum ut indigentibus, & infirmis exhibeat, aut in Dei sacrificio offeratur. Denique multa alia, quae non videntur possit salvari, scribit in huius questionis solutione Durandus, inter cetera dicens: Omnis amor habet aliquid complexum pro obiecto, quia voluntas sequitur actum intellectus componentis, & dividens, sed Deus vt sic, est aliquid incomplexum. Quo circa reor dicendum, q̄ si cur quedam est operatio intellectus, que vocatur simplex, aut simplicium apprehensionis, sic quodam est appetitus, seu dilectio voluntatis, consequens huiusmodi apprehensionem. Simili quoque argumento argui posset, q̄ visio Dei non posset esse amoris, aut fruitionis obiectum, cum si sit quid incomplexum.

¶ Praeterea, sicut præhabitu est, sanctus Thomas, Bonaventura, Antiodorensis & ali parallelagi, dicunt quod Deo obiectum, & materialiter esse fruendum: beatitudine vero crea'ta, seu beatifica visione atque fruitione formaliter tantu. Ideo Thomas non dicit q̄ Durandus eum dixisse allegat. ¶ Etriusq; Bo. non reale a Durando allegatus. Albertus hic scribit: Beatitudine creata non finit appetitum per se, sed per coniunctionem cum beatitudine increata. Vnde anima ipsa diligit propter Deum, non propter se. Albertus etiam ita q̄ cum dicitur, fruimur creatura, ablatius illi confutri potest in ratione forma, vel in ratione obiecti, i.e. efficiencias, & primo modo locutio vera est, alio modo falsa. Potestremo, id cuius actus vñus seu fructus amatorem concupiscentia, & amore concupiscentia amari cœlestificat qui amat cibū, aut potū degustationē amore concupiscentia, est cibū & potū tali amat amore. Si ergo visionem, aut fruitionem Dei diligimus amorem concupiscentia, vt dicit Durandus, sicut q̄ & Deum ita amemus, qd est Deo vñi, & seipsi Deo pierre.

¶ Nunc solueremus fune infinita primo factq; Ad Responsio quorū primā dicendū, quod q̄uis Deus sit infinitus p̄fectior creaturis, rōnalis in creatura ad eius similitudinē facta, ipsum p cognitionē & amore p̄t attinge re nee eff localis diffācia. Nihil minus cognitio illa etiam beatificamentis creatarū, a perfectione increa-

Contpla-
tores ali-
quot insi-
gnes.

Bernardus
Vercellensis,
Claraual.

Error Du-
randi.
Amor cō-
cupiscentia
non tem-
per et aliquid
subiecto
difficiat.

Thomam
a Durādo
non reale
allegatus.

Albertus.

ad i. inftā